

LABORES
QVINQVAGINTA
CHRISTI
SERVATORIS

LABORES

OVINO VACINTA

CHRISTI

SERVATORIS

LABORES
QUINQVAGINTA
CHRISTI
SERVATORIS

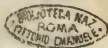
Excerpti è Libro R. P. FR. THOMAE A IESV
Eremitæ Augustiniani,

Et ad lyram traducti

A SALVATORE MESQVITA LVSITANO.

Auspicijs

BEATISSIMAE
VIRGINIS MARIAE
MATRIS DEI.

ROMAE, Typis Philippi Mariae Mancini. M. DC. LXV.

Superiorum permissu.

LABORES

IN OMNIBUS

CHRISTIANIS

SECVTORIS

IN OMNIBUS

LABORES

IN OMNIBUS

LABORES

LABORES

LABORES

LABORES

LABORES

LABORES

LABORES

LABORES

LABORES

LABORES

LABORES

AD BEATISSIMAM
VIRGINEM
DEIPARAM

VOTIVVM CARMEN.

VIS mihi præcipui, sacri quis carminis

Author?

Quisue meas ducet tenero modulamine
voces?

Num Geticam reuocabo chelym? num dulcis Arion
Plectra dabit? steteruntque altæ quo carmine Thebæ

Con-

Conlurget nostri moles operosa laboris?
Hinc procul Aonij mendacia grata soporis,
Este procul: maius video consurgere Numen.
Enituere poli, totumque in lumine prorsus
Splendet opus: video Coelo delapsa sereno
Sidera, & hinc totam spirant praeordia Diuam.
Tu mihi Parthenias inter pulcherrima Turbas
Virgo nites, Caeli Moderatrix, Arbitra Mundi
Stella maris, Pacis Pignus, nostraeque salutis
Anchora, Spes; Vellus Gedeonis, & aurea Caeli
Ianua, Daudici Turris pulcherrima Templi,
Virgo Parens, Verbi Genitrix: cui prima Parentum
Nulla fuit labes, duodeno sidere frontem
Cui redimit Diuinus Amor, quæ colla Colubri
Impia Tartarei, niuea premiis inclýta planta:
Tu mihi cælestes modulos, tu carminis aurum
Virgo dabis, melius Duce te, lyra nostra canoros
Docta sonos, teneris modulatibus impleat astra.
Tu potes (atque hæc est animi fiducia nostri)
Fatidica Cephison aqua, fontemque sororum
Instillare labris, nostræ dare laurea fronti
Serta, coronato non concessura Maroni.
Tetangente, Chelys, resonabunt plectra, mouente
Dulcibus interpuncta modis. Tu nobilis Esther,
Tu potes Assueros teneræ modulamine vocis
Vincere, & effulos compescere Virgo furæres.

Tu

Tu mihi dà facilem diuina in carmina Phoebum.
Quo mea Strymoniu superent modulamina plectru.
Diua faue, fidibusque meis, precibusque benigna
Annue, si qua manet sacri mihi causa laboris.
Quod canimus sit Virgo tuum, tuaque omnia Virgo.
Iesseos quando fas est cecinisse labores
Mater ades, nulli melius vouisse iuuabit
Quã tibi: cui quõdam (heu lachrimę) trãsfixa dolore
Corda rigent, dum Diuinus per vulnera Natus
Raptus amore ruit. Tuus, ò Medicina dolorum,
Ille labor, tuus ille dolor, tua vulnera, sanguis
Ille tuus, sæuo Ifacidum quem ducta furore
Fudit Turba fremens; quantum pia Virgo doleres,
Tu tibi tantorum sis conscia sola laborum.
Quis tibi per tantas Virgo ò suprema procellas
Horror ijt? quantas Diuino in corpore pœnas
Sensit amor? riguere fibris obducta cruentis
Corda, pares hausit Mater, Natusque dolores.
Ingemuit? gemis. Aeterno suspirat ab ore?
Suspiras tu Virgo simul. Scelerata fuorum
Criminadãt lachrymas? plãctus tibi noxa ministrat.
Conspuitur? tuus ille rubor. Sulcata flagellis
Sanguine terga fluunt? tuus est cruor ille; flagellum
Materno properat iaculari verbera cordi.
Ve pribus insultant capiti? sua ferta Parenti
Ira dedit. Fessos humeros trabs longa fatigat?

Et

Et tua terga premit. Cadit, ingemit? obruit & te
Machina feralis. Ferrato dente tigillo
Figitur? illa tuos ferit impia cuspis amores,
Transfigitque sinus. Pendet? lacerataque ligno
Membra librat? pendent vultus, præcordia pendent
Virgo tibi, nutatque dies, animumque flagellant
Hinc, atque inde cruces. Moritur? morituraque; lagues.
Ah quis perpetuis lachrymis modus? obrue saxa
Crimine plena Virum, sed saxa loquacia crimen
Exposuere Virum; ruptoque in foedere Mundi
Mille ruinarum vultus, & mille tumultus
Incestata dedit fremebundo germine Tellus:
Virgo tuos nimium Tellus miserata dolores.
Exululât Rhodopes iuga barbara, & ingemit Aemus,
Et caligantes terror præstinxit Athenas.
Quis tibi tunc animus crudeli in funere prolis,
Prolis adoratae? tenero suspiria ab ore
Qualia? & arcanum stringentia fulmina pectus?
Vulnera quis sacri sumpsit de corpore Nati
Inque tuam transfusa animam nouus arietat ensis?
Languebas stipata rosis, & amore cadebas,
Sed proh! quo pretio murex stetit ille rosarum!
Ergo tuos canimus, Cæli ô Regina, labores.
Hinc tibi Diua tuos sacramus Virgo dolores.
Tu dextram, mentemque moue; dicam effera sæui
Instrumenta mali, fusos per tela cruores

Diui-

Diui nos referam, lacrymis miscere iuuabit
Sanguineos latices, & singultantia verba
Verberibus, iuuat immenso indulgere dolori.
Nostra quidem tanto succumbit Musa labori;
Sed tu Virgo faue, votisque allabere nostris;
Sitque tuum, quod cernis opus: mea carmina Virgo
Te norint venisse Deam; meliorque canæna
Spernat Arionium sacro sub pectine plectrum.
Flectam Parthenijs adamantina corda pruinis.
Si rigeant, lachrymas dabimus, suspiria planctus;
Quos neque forsan amor flectet, nec funera Christi,
Cruxue animos, tantæ flectet reuerentia Matris.
Magnum opus aggredior, sub quo vel maxima Vatu
Turba laboraret, minor & sub pondere tanto
Succubuisset Atlas: noster tibi supplicat ardor,
Da mentem, viresque pares, quo nostra laceffant
Bistonias pia plectra fides; det blanda medullis
Argumenta dolor; teneroque in carmine, sensus
Molliat ille meos, sacros præcordia amores
Docta, tuū spirent MARIA ò dulcissima IESVM.
Deuotum tibi, surgit opus: si surgere detur,
Debemus tibi Virgo melos; consueta vocari, (cum
Virgo iterū mihi Virgo faue, MARIA Eque supre-
Carminibus nostris scribetur gloria NOMEN.

LECTORI PIO

Elegia.

 Nter singultus animæque labantis amores ,
 Hic ego te paucis Lector amice volo .
 Carmē habes, lachrymasq; simul: si flere iuuabit:
 Carmē n ama; lachrymas, si cecinisse iuuat .
 Insignem Thomæ à Iesu modo nacta libellum
 Dextera, Diuinus dum mouet ora labor :
 Vidit, & obstupuit ; Christique laboribus auctas
 Credidit æterni ponderis esse notas .
 Nobilitate potens, virtute potentior, illum
 Inter Maurorum scripserat arma Pater :
 Carcere in obscuro nitidos pius explicat ignes ,
 Quos dat Relligio, quos pietatis amor .
 Nempe suum referens in nomine, & omine Iesum ,
 Non prius exposuit, quam bene doctus opus .
 Lusiacas contempsit opes, & diuitis aule ,
 Nobiliumque vices pauper Eremitus obit .
 Nempe Augustino, Augustę cessere vocanti
 Illecebræ, claustris castra, sagumque togæ .
 Pauper, amans: pius exardet, totusque in Iesu
 Nomine quem retulit, corde & amore sedet .
 Cum Maurusiæ Rex Lysius arma Sebaſtes

*Inferret, Mauros edomitura, plagis :
 Moribus insignem Thomam , pia pignora, Classi
 Præposuit nautis, militibusque Patrem .
 Sternitur, heu lachrymæ ! Maurorum cæde Sebastes,
 Afrorum & Thomas vincula dura subit .
 Et quamuis potuit Libycis dare terga cauernis,
 Has tamen, & socios Relligionis amar .
 Hic Seruatoris meditatus mente labores ,
 Inscriptas lachrymis transtulit in tabulas .
 Hos ego Pierio statui plorare cothurno ;
 Hos ego castalio fonte madere volo .
 Thomæ ordo ; (Lusus Lufum sequor) aurea Christus
 Materies, lachrymæ carmina nostra . Vale.*

IN A V T H O R E M.

Admodum Reuerendi Patris
FR. FRANCISCI A. S. AVGVSTINO
MACEDO.

E P I G R A M M A.

QVIS nouus hic ciithara resonante auditur Ioppas?
Sanctius omnigena qui ciet arte modos
Hic vere errantem Lunam, Solisque labores
Personat, atque pio pulsat amore fides.
Virginis errores, & tedia longa viarum,
Quaeque timet Nato seu pericla canit.
Dulcius ad Christi conuertit plectra labores,
Quos hic perpetuos passus adusque crucem.
Sic lacrymas numeris, suspiria versibus addit,
Vt gemat ille canens, ut canat ille gemens.
Omne genus pene patiens consumpsit Iesus:
Hic flens consumit carminis omne genus.
Sanguinis hoc miscens lacrymarum & carmine riuos,
Fecit quod Christi fecerat ante latus.

IN AVTHOREM.

Admodum Reuerendi Patris Ignatij Bompiani
Societatis Iesu.

EPIGRAMMA.

Saluator patitur : narrat Saluator. Vtrique
Est labor. Hic calamo, corpore at ille gemit.
Hic atramentum fundit: madet ille cruore
Diuino. Hic discit, quod docet ille, pati.
Sic bene Saluator cum Saluatore laborat.
Hic hominis partes exhibet, ille Dei.

SAL-

SALVATORIS MESQVITAE POEMA. 1

De Quinquaginta Christi Saluatoris Aerumnis.

Nimen erit, qui Numen amat. Vertumnus Amâtes
Vertit in id quod amant prodigiosus Amor.

Prodige Amans, Hominem effugiat Deus. Impetu Amoris
En Deus humanam versus in effigiem est.

Quantus amas, Mesquita, Deum, Saluator, Iesum!
Sanguinolenta Dei vulnera quantus amas!

Orpheus Aerumnas, vitamque, necemque Tonantis
Versibus ingeminas: Teque Deo geminas.

Mente in amante diu latet erumnosus Iesus.

En, quod mente latet, prodit Amoris opus.

Clauos, Sputa, Vepres, Hastamque, Crucemque, Necemque
Omnia mens tua fert, quæ Deus ipse tulit

Omnigenum est carmen? Deus est lugendus Amanti

Omnibus & metris, omnibus & lachrymis

Crescat, Io, Vati sua gloria. Saluatoris

Quam bene nomen habent carmina. Numen habent.

Hieronymus Petruccius
Societatis Iesu.

Iesu

*Iesu Christi Redemptoris Nostri Labores post P. Thomæ
à Iesu prosaicum opus*

*A Domino Salvatore Mesquita
Nobili adolescente varijs carminibus eleganter
comprehensi.*

S C A Z O N.

C*Hristi Labores flent duo, atque describunt,
Verbis solutis alter, alter astrictis;
Mouendi vterque cordis artifex intrus,
Dolore fundens, vel stupore compingens.
Sic iure Christum, qui gemunt repræsentant,
Thomas & hic à Iesu, & ille Saluator.*

*Iacobus Albanus Ghibbesius In Alma
Vrbis Sapientiâ Eloquentiâ Professor.*

In

IN QVINO AVGVSTI L'ATORES In Fratrem

SALVATOREM A MESQUIT A

Martini Mesquita

E PI G O R A M M A.

QVIS nouus hic cecinit lacrymarum ad flumina Cy-
gnus?

Dulcius insuetis, qui ferit astra modis?

Occiduis enatus aquis, undantia Soli

Debuit è lacrymis soluere iusta suo.

An quod Caluarie respondet Pindus? & ultro

Funereas reddit flebilis Echo notas?

Crux abit in Plectrum, Funes, basilia: chordas,

Et pecten mestis edidicere modis.

Sive canit, gemitus sunt argumenta canenti:

Sive gemit, cantus miscet ubique dolor

Estque operæ pretium suspiria versibus addi;

Aura laborantes ut leuet illa pedes.

Sic Seruatorem vates imitatur Iesum

Omen ut accipiat, qui bene nomen habet.

IN

IN QVINQVAGINTA CHRISTI LABORES
A SALVATORE MESQVITA

Carminibus deploratos

ANILECTORIÆ

Ioannis Mesquitæ Fratris

EPIGRAMMA.

Quem cernis mesto peraratum pollice librum
Hic Saluatoris meta laboris amor.

Concinit; ac melius fletu modulatur: & undas

Carmen habet, quando lumina seua negant.

Hinc canit, & patitur; Crux Seruatoris, amanti

Dat Vati Cythara nobiliore frui.

Sal-

Saluatori Mesquitæ Fratri.
DIVINI SALVATORIS LABORES
Labore poetico elaboranti.

Q VI Laborum Redemptoria memoriam amabilem
reddat Concentu:
Omnigenum arummarum genus
explicat
Omnigena Carminum harmonia.
Qui
Ita canit, ut flere videatur,
ita flet, ut canere
Ut carminibus nullus
videatur potior sensus
conuenire, quam
planctus.
Qui Musas ethnicas orthodoxas fecit,
Et seruire Deo
Coegit.
Quem
Mira lex carminis commendat,
Pietas
Non affectata, sed innata attollit;
Cui

Lachrymæ
Melio rem Pierio fontem
Aperiunt:

Suspiria, potiores Apollineis
afflatus inspirantes

Gemitus

Certio rem de affectibus victoriam
pollicentur.

Huic ergo Musarum oculo,
Corculo, Amori,

Virginis Mesquita frater
amantissimus

novennis

Soluta numeris oratione

(quando stricta per ætatem
non licet)

Hoc obsequentiis animi
monumentum D.D.Q.

ADMO-

ADMODVM R. P. M. FR. FRANCISCA
SANCTO AVGVSTINO MACEDO

Franciscani ex obseruantia, Prouinciæ

Lusitanie, Lectoris Iubilati, in Col-

legio de Propaganda Fide,

Controuersiarum, & in

Alma Vrbis Sa-

pientia Hi-

storiæ Ecclesiasticæ Magistri,

& S. Officij Romæ

Qualifica-

toris.

C E N S V R A.

E mandatu Reuerendissi-
mi Patris Hyacinthi Li-
belli Magistri Sacri Pala-
tij perlegi, & recognoui hoc opuscu-
rum Poeticum Authore Saluatore à
Mesquita, nihil est in eo non pium,

non sanctum, non plenum sensibus
immortalis animi, sese ad æternita-
tem comparantis. Id mirabile, vin-
ciri legibus carminis curas tam no-
biles, & ad numeros versuum accom-
modari suspiria, & gemitus respon-
dere concentui. Stupet hic Poetica
licentia, dum se ad religionem tradu-
ctam videt retenta, & in melius con-
uersa voluptate. Didicerunt Mu-
sæ seruire Aris, scque maculare Chri-
sto. Casti fontes hic erumpunt, non
Castalij. Parnassus in Caluariam
transijt. Diuino numine afflatus va-
tes celesti. Lectores suos aura per-
flat, quæ pios excitat affectus inno-

centis plectri iucunditate. Iuuat pu-
ra phrasis: dulces modi: numeri sua-
ues grata varietate conditi. Augetur
pietas elegantia: alitur ignis cælestis
splendore verborum. Iusto pulsui
fidium concinit virtutum harmonia.
Ecquis crederet tam inter se leges
Poeticæ, & sanctimonix conuenire?
Debemus hoc adolescenti nobili, &
studiofo, quod hoc opere suscepto,
& confecto, docuit non esse alienam
Poetices facultatē à Christiana pie-
tate, & artes liberales esse, quæ se Re-
ligioni donant, eique fiunt obnoxix:
& iultra liberales liberas cum Deo
seruiunt: Virtutē non esse tetricam,
tristem-

tristemue, cum vel hilariter canendo
possit vnusquisque ad pietatem pro-
ficere. Ac perinde esse ei, qui Deum
diligat, ad eius gloriam muginari, vel
meditari. Dauid & Psalter, & sanctus
fuit. Hymnum Christus imminente
Passione dixit. Imo & in Cruce Psal-
mum recitauit. Quare censeo Poe-
ticum hoc opus è re Christiana, &
Scholastica fore & recipio, neminẽ,
qui illud legat, iacturam temporis
facturum. Aũthor orandus, vt per-
gat ire cantando: hoc enim cantu
Tartareus Anguis rumpitur. Hoc
meum esto verum, sincerumque iu-
diciũ. Romæ in Collegio de Pro-

paganda Fide xj. Kal. Maij. Anno
M.DC.LXV.

Frater Franciscus à S. Augustino Macedo.

Handwritten text at the top of the page, likely a title or header, written in a cursive script. The text is partially obscured by the binding of the book.

Handwritten text below the title, possibly a subtitle or a line of text, also in cursive script. It is partially obscured by the binding of the book.

Handwritten text at the bottom of the page, likely a footer or a line of text, written in a cursive script. It is partially obscured by the binding of the book.

Imprimatur, si videbitur Reuerendis. Patri Magistro Sac.
Palatij Apostolici.

O. Archiep. Patracen. Vicesg.

Imprimatur,
Fr. Hyacinthus Libellus Sacri Palatij Apostol.
Magist. Ordinis Prædicatorum.

INCHRISTI

DOMINI

LABORES.

PRO OE MIVM.

Mihi Dircae quoniā modulamina Plectri
Non quēo, Dirceas ferrē liceret aquas.
His ego Thebano plus corda rigentia saxo
Mollirem, ad lachrymas facta tenella meas
Et lachrymę sua plectra docent: suspiria, cantus,
Pro fidibus planctus sæpe diserta notant.
Ecquis Diuino Alcides succedet Atlanti?
Currite: Diuinus quippe laborat Amor.
Nascitur, impetitur, fugit, ingemit, esurit, ardet,
Coeditur, emoritur, spernitur, ambit,, amat.
Heu quis adorato non fixerit oscula ligno,
Quo stetit eterno pignore nostra salus?
Nos quoque Diuinos comitamur sponte labores,
Noster vt hoc multus foenore crescat amor.
Seu duro rigeat mens obdurata veneno;
Mulcebunt Elegi pectora, saxa, gelu.
Seu fremat impietas, pietatem indicet Iambus:

2VML29

A

Et

Et tragicis flectet corda crucenta modis.
 Quod furor obdurat, lyra temperat: effera blandis,
 Mollibus assuescent aspera carminibus.
 Non ego quod credam mitescere marmora posse
 Hęc scribo, solido nanque adamante rigent.
 Carmina scripserunt lachrymę, suspiria versus,
 Singultusque fibris edita cordis arant.
 O si forte ferant perarata noualia fructus,
 Et persulcatus semina reddat ager!
 Insignis Thomę pietas mihi pręstitit agros:
 Hos ego Pierio fonte rigare volo.
 Pręstet vtrum? flendo versus, lachrymasne canendo
 Fundere, Diuinus corda docebit Amor!
 Hoc ego. Coelestis per vulnera cęditur Agnus:
 Palpitat, & nostris consulit ille bonis.
 Membra fame, exilijs, odijsque labantia cernis.
 Spiritus humano crimine vbique gemit.
 Ecquis non regemat, geinitus si saxa dedere?
 Plusquam Amphionio saxa diferta sono.
 Vel saxo fera corda rigent, Amphionai duro
 Aut adamante, Agni robora sanguis habet.
 Incipe Diuinos numeremus Musa labores,
 Si par est humeris farcina tanta tuis.

PRIMVS

CHRISTI LABOR

Heroico Carmine descriptus.

Præfatio Cruciatuum.

Postquam præcipites violata lege Parentes
 In vetitum cecidere nefas, tunc causa malorum.
 Obstans humanis immanis semper Auernus
 Auspicijs, acies scelerum diffudit in Orbem,
 Quæ solum frangi diuino sanguine possent.
 Hinc Pater Æternus cælesti captus amore
 Natum immortalem moriturum, misit in Orbem.
 Vt primum sacræ conceptus Virginis aluo
 Non operante viro, sancti sed flaminis aura est:
 Continuo ante oculos iras, tormenta, necemq;
 Vidit, & immensum pressit sub pectore pondus:
 Annuit, & mandata Patris sub corde refixit.
 Ingemuit Phlegeton, rabide ingemuere phalanges.
 Tunc primum Mundi auxilium, tunc prima voluptas,
 Tunc & ab inferno exierunt hoste trophæa:
 Hic, hic, verus amor, mortales pandite laudes
 Verus amor Christus, ligni cui non cruce visa

*Mille cruces diris eruciatibus undiq. plenas ,
 Diuino placuit præuisas ponere collo
 Humana fabricante manu, si criminis umbra
 Fœdatura meum sit sæpius horrida Solem;
 O' ego si numquam venissem solis ad oras!
 Christe meis lacrymis intende, intende querelis :
 Tuq; Parens Virgo tanti miserere laboris
 Mortuus ut Mundo tibi viuat : hæc vota benigna
 Accipe, flecto genu, & Natum reuerenter adoro .*

S E C V N D V S

CHRISTI LABOR

Elegis decantatus .

Loci exiguitas in quo nouem mensium spatio vixit.

L *Abitur in Terras Diuinus ab axe Puellus,
 Ut Mundum aspiciat deferit ecce Polum .
 Non sibi vult Turres, nec regia tecta requirit ,
 Sed tantum querit Virginis ipse sinum .
 O' magnum pietatis opus ! Qui Regna, domosq;
 Plantauit, parua nunc iacet in casula .
 Scit modulos Diuinus Amor, queis spiret amorem ,*

Pro

*Pro pennis penas, queis volitaret, habet.
Humanum corpus, diuino corde ligauit,
Corpore tormentum, gloria corde sedet.
Sed tali hoc posuit deductum ex ordine: ut ipsum
Gloria non corpus sacra leuare queat.
Hinc & Natus Adæ voluit simularier, atq;
Vt similaretur corpore paruus adest.
Hinc est maior Amor; penas quas passus in aluo est,
Non alios pueros iussit ubiq; pati.
Quis meritas reddet tanto pro munere grates?
Quis non hoc tantum munus amare sciat?
O' utinam pluerent in nos tormenta, necesq;
Queis noster semper crescere posset amor!
Tu potes humanos animos conuertere Virgo,
Diuinaq; manu dona beata dare.
Ergo mihi veniam da Virgo, teq; Patremq;
Cum Nato, sacro cernere posse Polo.*

T E R T I U S

CHRISTI LABOR.

*Sapphiciis permixto**Adonio explanatus*

Nouem mensium spatio Amorem detinet .

E Polo lapsus Dominator Orbis,
 Deserit Cælum, nitidasq; sedes,
 Vt pius Mundo referet salutem,
Munere tanto .

Ardet, & sacrum reprimat furorem
Ipse Amor: quantum Deus, beu, laborat
Dum nec ardendo potis est fauillam
Mittere flammæ.

Flamma quæ sacra retinetur aluo ,
Orbis immensos homines potentis
Possit, hac solum reserante Mundum
Vrere totum .

Christus ardentes cohibet furores :
Hic labor magnus retinere sese ,

T E R

Quip-

Quippe quid Christus nisi amoris Author

Dicitur esse?

O' labor magnus! retinens amorem,

Vt magis raptus magis ipse veram,

Poffet in Mundum iaculari amanti

Pectore flammam.

Ast hic est maior labor, en amicas

Cogitur Christus retinere flammam,

Namque dum sero venit ipse, tempus

Sero retardat.

Hinc tibi grates meritas benigne

Reddimus Iesu; petimusque votis

Vt pius nostra assiduo peruras

Pectora amore.

Q V A R T V S

C H R I S T I L A B O R

Asclepiadæis inserto Gliconio expositus.

Natiuitas Domini. & corporis labores.

IAM Sol flammigeris emicat ignibus
 Diuinus, radios spargit, & undique

Lucens

Lucens stelliferis lucibus illico
Orbem luce replet sua.

Sed primum radios, lumina, sidera,
Celat pauperie pressus ab impia
Non hic tecta sibi magnifice cupit,
Sed natus iacet ipse humi.

Huc huc Celicolum currite nunc Chori,
Celestes proceres huc moueant gradus,
Cantus huc properent, hic Cytharæ sonent
Namque hic altionans Deus.

Hæu seuit rigidis quam cruciatibus,
Intempesta comas asperat horridas
Brumis tristis hyems, & niueo exarat
Crines pectine frigidus.

Ardes Pupe tamen: scit niuibus focus
Obseruare fidem; frigora, brumaque
Corpus non tenerum lædere conscia
Cedunt ignibus en tuis.

Ecquis iam meritas reddere sit potis
Grates Christe tibi? Pectora concrema
Iesu, meque tuo connumera choro
Toto ut tempore te fruar.

Q V I N T V S

C H R I S T I L A B O R

*Senarijs deploratus Iambis**Lachrymę.*

Q Vicumque Mundum sequitur, & falso Potens
 Dominatur Orbe, nec sacrum metuit Deum

Te videat O' Iesu pie: nec umquam dedite
 Documenta Fors maiora, quàm loco infimo

Superbus amplam poneret sedem suam.

Quàm letus ille vivit, & nihil timens,

Te spernit impius; ebit planctus tuos

Dulcis Redemptor: quis negat planctus mihi?

Quis prohibet oculos? flumina quis oculis negat?

Mihi flere liceat: lachryma me prius lauet.

Te nil sacrate cogit ad fletum Puer.

Sed fallor: heu te cogit infandum scelus;

Te nostra cogunt scelera; te pietas movet.

Heu, Heu Redemptor! Heu pius, nimis pius!

Tu nostra luges scelera, tu nobis amor.

Dominus Olympi, Summe Diuorum Pater,

lib. VI

B

Mode-

*Moderator Orbis, Terror inferni Chaos ,
 Precibus adesto, fletibus pius meis .
 Mortale cernis pectore trementi genus ,
 Absterge noxas, dilue & sordes meas .
 Extorquet unum flumina tot, amens scelus :
 Extingue Christe fulmine hoc caput, aut prius
 Da flere noxas, flere da lachrymas tuas .
 O si perennes funderet fontes caput ,
 Et quo bibisse ferimur infernam luem,
 Hoc euomatur. Christe da lachrymas precor ,
 Quæ corda mundo naufragâ in Cælum uebant .*

S E X T V S

C H R I S T I L A B O R

Ad Anapaestum euocatus

Floci molestiam corporis non facit .

P*ectora duris cruciata malis
 Iesu, assiduas ponite curas :
 Abeat meror, fugiatq; dolor ,
 Tuus hic sat adest labor iste Puer .
 Dum nec amans te, rebusq; tuis*

Nihil

Nihil incumbens; nihil ipse cupis;
 Tormenta ambis rigida in sacro
 Corpore semper: quali ingenti.
 Captus amore, hec quæris tanta
 Tu Pupe patitur nunc cor resera
 Victumq; malis pectus positis
 Vndiq; curis; semper sacrum
 Quærat admodum: numquam rigide
 Temporis omnis te terret atrox
 Rigide casus; me sæpe minor
 Animo timido terruit umbra:
 (Animum hoc vitium sequitur timidum,
 Numquam rebus credere duris.)
 Redeat felix fortuna: nihil
 Reliquum quæro; gaudere iuuat,
 Nil me reuocat; festosq; vetat
 Celebrare dies: non flere libet
 Quamuis surgat dolor ex causa.
 Nil me prohibet flore virginitatis
 Ornare comas; lachrymas, lachrymas
 Solum ex oculis manare veto.
 Iesu rigidum flecte cor alme
 Inter subitos tremit horrores,
 Vultus pallet, pectusq; pauet,
 Venit in stupidas gemitus voces,
 Meror lachrymas cupit ardentis,

*Flendi rigide nostra cupido,
Iuuat assuetas ferre querelas,
Veniam flenti tribuas Iesu.*

S E P T I M V S

C H R I S T I L A B O R

*Asclepiadeis, & Gliconijs catalecticis, cum
quibusdam Monometris,
decantatus.*

Circumcisio.

VIX Rex Celicolum natus in Orbe,
Vix bino aspiciens fidere Terras;
Et vix incipiens spargere luces,
Spargit sanguine amorem.

Nondum Terra, Dei lumine, plena
Nec Celum nitido Sole oriente,
Implebat nimis lucibus astra,
Tellus sanguine rorat.

Est hic magnus amor: plaudite gentes,
Hoc, hoc Numen amans flagrat amore,
Vt mortale genus crimine captum
Damnum perderet omne

Hic

*Hic est amor
Christi planus ,
Non humanus
Sed diuinus
Extat ardor .*

*Tu Iesu amor es
Tu uiuida lux
Iam pallida trux
Fit Hygia spes .*

*O Tellus rubeo sanguine tincta
Diuini Pueri Bella Beata
Quàm splendes roseo tincta liquore
Regis murice sacro!*

*O quæ Cœlicolum sanguine Regis ,
Tinctam lingua queat lambere terram
Talis namq; cruor vera medela est
Sanans vulnera nostra .*

OCTAVVS

CHRISTI LABOR

Trimetris Iambis, permixto Tetrametro

*Trochaico Catalectico, nonnullo etiam Dimetro ,
explanatus.*

Disceſſus ob perſecutionem Herodis è Patria,
& Regum hiſtoria .

H^Vmana quantum mortis impietas ſerit !
Monumenta quanto turbinat caſu celer
Fortuna ! magnum quidquid, & potens fuit ,
Sublime quidquid, breuius, & grauius ruit ,
Et Regis alti nutibus cinis redit .
Bene eſt : Tyrannum fugit in Ægyptum Deus ,
Solymis relictis : tanta non forſan uehit
Fera monſtra Nilus, Pharia nec puer timet ;
Timet ut Tyrannum, fugit hinc patrios lares ,
Et mille blandus Populus ſuffert mala .
Superba mens Mortalium ut tandem ſciat ,

Non

Non tecta Regum blanda, non Tyrio domus
Fædas veneno, aut quidquid ambitio tegit
Cælo propinquum: commoda, & patriæ focos
Desere futurus propior, & potior Deo.
Fuge, fuge tecta, commoda, & totum tibi
Quod Mundus auro præbet ornatum suo.
Heu quale Christus sustinet pondus graue
Dum tecta deserit sua!
Solymæ priusquam mœnia relinquat Puer
Erythræa Regna pedibus aduoluit suis.
Nitere Cælo pulchrius sidus iubet.
Videre Reges flammæ eloquium; suis
Hinc quisq; velox sedibus munus parat.
Stellam sequuntur præuiam, & tandem crucis
Herodis aulam passu anbelanti tenent:
Et qua Puelli Regis exorti viam
Captare liceat, corde deuoto rogant.
Obstupuit ille, pressit at stomachum, neci.
Vt inueniret tutius Herodes locum.
Nescire tandem Regis exorti lares
Illis fatetur: faueat inceptis Deus,
Reditum precatur; nuncient Regem sibi,
Vt sponte Regna, seq; nascenti offerat.
Ab Vrbe Reges, denuò stellam vident
Et tandem ad orti Numinis veniunt pedes:
Aurique dona, thuris, & myrrhe offerunt.

Vt

*Vt Rex, Sacerdos summus, & mortis capax
Renuncietur Author & Terra & Poli .
Hinc lapsa Cælo iussa trabeatus Chorus
Exequitur, alia redit & in Patriam via .
Fugit inde Christus Pupus, & Memphim tenet .
Quippe non dies neci Christi dicata venerat .
O quanta Iesu pateris heu ! blandule Puer
T tormenta ! iam te cruciat infamis necis
Lex ! heu nesciste, perfide, heu ! Princeps atrox !
In innocentem sanguinem ? Heu magnus dolor !
Persiste; lapide es durior : dirum nefas !
Sed mortis haud est tempus; incassum irruis
Armatus ense perfidus Princeps : Bene
Bene est diei conscius Christus sue .
Diuine Princeps sceptrum qui Cæli tenes
Intende nimis precibus heu Iesu meis .
Peccata tolle : fugiat hoc pectus, scelus ,
Fugetur orcus pectore è meo malus .
Tu Virgo Cæli reuera amica limina ,
Orbe ut relicto solus in solo tuo
Amore viuam : vos Poli ciues voco
Iesum rogate parcat ut tandem mihi .*

NONVS

CHRISTI LAROR

*Gliconicis, & Monometris simplicibus,
necnon Brachicatalecticis dilucidatus.*

Mortem Innocentium sentit !

COEli denique Gloria,
Mundi fastus amabilis,
Terror tartarei Chaos

Vicit

Viuit

Regnat.

Sed sentit puerum necem
Diuinus puer impiam,
Et pœnas cuperet sibi

Quam mala

Puerum

Tanta.

Christi nomen amabile,
Tu sis solus amor mihi
Dum tu victor ab hostibus,

C

Sem-

Semper
Redis
Iesu.

Nil incommoda tu facis,
Nil tu frigora pertimes,
Nec tormenta rigentia,

Mala ac
Nostra
Sentis.

O' dulcis, pius, O' Amor,
O' Iesu, O' mea gaudia,
Flamma pectora concrema

Nostra
Semper
Tua.

Heu! Heu! quam pius es mihi,
Heu sed quam tibi tu ferus,
Dum tu incommoda non times,

Sed me
Semper
Luges.

CHRISTI LABOR

*Hexametris, Pentametris, Sapphicis,
Adoniis, Asclepiadeis, Gliconijs, Anapesticis, præterduos
Iambos, commendatus.*

Sequitur Obedientia.

M*atris delictum, Patris decus, atq; potentis
Orbis amor, siue Orbis honos, sit victima Amoris.
Cælicolum Rex, virtutis Dominator amene,
Sub virtute iacet, quam dedit ipse Solo.
Dulcis heu quantum pie Christi nobis,
Orbis dum Dominus seruus amabilis,
Pectora sacris cumulata bonis*

*Omnibus offers
Rex, & Cælicolum Deus*

*O' quæ Diuinum possit sapientia Numen
Ampla sequi, & tamquam Diuinum Numen, obire;
Tunc equidem nobis disiectis hostibus, omnes
Virtutes fluerent flumine magnifico.*

*Et dira quæq; perfidus Mundus tenet
Equidem fugaret Cælitum Regis decus:*

Tunc & iratus, rigidusq; Pluto,

Concussus nimium fulmine Cœlitum

Regis; ameno linqueret oras

Orbe serenas

Princeps Tenariæ plage.

Me Christe æthereis ictibus excute,

Me iuuet sacrum referare Cœlum,

Vt continuas ponens curas,

Quæ Mundum nimis exagitant modis,

Tandem perductus quo tu, Pater, atq; Cohortes

Cœli tempore promicant

Semper in omni,

Te fruar, & Patris gremio bone Christe quiescam.

XI.

CHRISTI LABOR

Elegis deploratus.

Pauperies.

S*olue infelices Elegeia passa capillos,*

Pauperiem nudi contege & ipsa Dei.

Siue gemis; Puero gemitus, suspiria amor,

Solamen misero, munera grata dabis.

Seu luges; luctus sunt argumenta doloris,

Pau-

Pauperies lachrymis semper onusta fuit .
Cernis quale Deo Cælum fabricauerit Orbis ?
Quales delicias? qualia tecta, domos ?
Pauperies latuit Diuinum sorte Parentem ,
Vt pannosa prior sidera Christus agat ?
Queis se condant auis, saxosa cubilia vulpes
Nouerit, at nudus nec fera tesqua Deus .
Nimirum Terras Deus ipse reuiferet hospes ;
Saxaq; in hospitium Terra nouerca daret .
Præbet saxa, cruces, lamenta, horrentia mortis
Instrumenta, gelu, frigora, pauperiem .
Quis tibi permiseras Orbis bone Christe procellas,
Vndantem proprio sanguine adegit amor ?
Quàm pannose places! lacerata ut veste renides!
Pannus hic O quantum vestiet astra tuus!
Tu mihi pannosus; mihi prodigus undiq; Christus ,
Tu mihi diuitię, sis tu in amore salus .

XII.

CHRISTI LABOR

*Hexametris, Dimetris, Hypercatalecticis,
Archilochijs, Trimetris, Hypermetris, Alcmannijs, &
Hemistichijs, distinctus.*

Asperitas vite.

Nunc laudes geminate Chori, geminate triumphos
Christo perpetuos.
Nunc Reges Orbis decoris deponite fastus
Maestasq; cadat.
Dum Rex mortali diuinus captus amore,
Aspera semper amat.
Non hic regales hominum, Populiq; triumphos,
Querit habere sibi.
Nec sibi magnificis ornata cubilia pannis,
Christus in Orbe cupit.
Non sese exornat pretiosis vestibus ipse,
Sed misera contentus adest.
Quæ vix crudeles repararet frigoris iras
Atque caloris onus.
Non sentit frigus, dum humano flagrat amore,
O' ma-

O magnus Dei amor !

Quantas Christe tibi debemus reddere grates
Diuinas miseri !

Si tamen haud factis quas debeo soluere grates
Has animo capias

Hic te etenim semper diuino carmine laudat ;
Hic te semper amat .

Discite Mortales, & dices discite : tandem
Noscite vos Regem .

Si gratum est Patriæ decus illius, ista tenete,
Consiliumque Dei .

Sic sic per valles, per montes itur ad astra ,
Sic Deus ipse iubet .

Pœniteat scelerum, quæis solum parcat amanter
Sidereus Deus ipse Pater .

XIII. CHRISTI LABOR

Sapphico Brachicatalectico inserto

*Adonio præter unum Sapphicum Acatelecticum
dispositus.*

Fames, & Sitis Iustitiæ.

CHRISTVS exardescit amore,

Et cor æternoreferare

Munere exoptans, pius ipse

Munera donat.

En fames Iusti sedet ipsa

Corde diuino: sitis inde

Est quoque hic Iusti, retinetque

Pectore iusta.

Heu fames Iusti, sitis atque

Plena, Diuino retinenda

Corde: quod nostrum doceat iam

Pectora amorem.

Est famis talis via duplex

Pectori: namque una cupit se

Ex malis cunctis trahere, & sic

Viueresemper.

Alte-

*Altera exoptat quoq; gentes,
Ad suam vitam trahere: iste
Ne queant cordis prohibere.*

Dona salutis.

*Corda sic nostra ecce docet nos
Numen aeternum: referet nunc
Quisquis aeterni cupit esse*

Pectus amoris.

*Sic meum pectus referare
Christe diuino placeat labore,
Deniq; ut sacri mihi detur*

Gloria Caeli.

XIV.

CHRISTI LABOR

Trimetro Iambo expressus.

Viuit inter externos, & differentes moribus

Q*Vam Christe vitam viuis heu duram nimis,
Mortalium inter arma, siue inter dolos.*

Discordis inter Orbis infames plagas!

Visurus ut quid scelera, & horrendum nefas,

D

Non

Non in latebras permoues gradus tuos?
 Cur si tot Orbis pateris heu nostri mala,
 Vt Populus in te semper irrumpens ferus,
 Ex ore turpi pessima, & verba extrahens,
 Non tecla duris condita è saxis petis?
 Heu quantus animo residet in tuo Virum
 Amor! nec aliud quæris in Mundo tibi!
 Audire miserum, proh dolor! quantus tibi
 Audire quin lugentis altisonas preces,
 Hinc & loquentis scelera confracta in Deum,
 Hinc & propinqui cernere infaustam domum,
 Vt luget ille, venditor querit nimis,
 Mercator ut decipiat inquiri modum,
 Alter quieto querit eripere loco
 Quidquid quietum: miscet hinc alter domum;
 Hinc alter in sodalis infertur mala
 Hinc alius in celeste iam vibrat sua
 Iniqua verba Numen, & tamen Deus
 Hoc omne cernit & tamen corde retinet.
 Diuine Rector qualis in te ardens amor,
 Ardere semper cernitur sacro sinu
 Puni atroci crimine infectos viros
 Tu nunc amore captus in Mundum venis:
 O si Beate accederes meum Puer
 Pectus: mihi quidem certus exaret Polus.

XV.

CHRISTI LABOR

Hexameteris decantatus.

Ieiunium.

Postquam inter mortale genus perduxerat annos
 Triginta Christus diuino animatus amore :
 Et postquam in sese Populi vibrantis iniqua
 Audiit, & patiens oculis atq; auribus omne
 In sese versum patienti in corde refixit ;
 Hinc abit & montana petit, deserta subitq;
 Tesqua, ubi continuo crudeles esse Leones
 Assuerunt, rigidiq; Vrsi sua concaua seruant ;
 Atq; ubi serpentes, & tandem animalia cuncta
 Horrifona horrentes seruant natosq; domosq;
 Vix pedibus Christus saxosam intravit Bremum ,
 Serpentes vocat hic, Vrsos, sanosq; Leones ,
 Atq; his blanditur contactu dexterae amantis ;
 Deponuntq; iras ex imo pectore tetras .
 Vsq; adeo sacrum noscunt animalia Regem :
 Hinc se continuo lacrans, & Caelo in aperto
 Hic somnos capiens, vitam ducebat atrocem .

O' magnum, O' sacri diuini Regis amorem!
 Non homines Christum noscunt; animalia noscunt!
 Heu quantum ingemuit Christus cum nullus adesset
 Hic hominum: fugitq; homines ut amore coactus
 Maiori, citius quos liquerat ipse videret.
 Proh mortale Genus! viden ut Diuinum ab amore
 Captum hominum assiduo, Numen te saepe sequatur!
 Corporis haud sentit tormentum, namq; flagranti
 Ardet amore Virum: quas nunc tibi Gloria Cæli
 Grates reddemus tanto pro munere? quis? quis?
 Hoc tantum narrabit opus? nunc annue Christe,
 Annue ut ad sacrum perductus deniq; limen,
 Te fruar, & melius Duce Te mihi viuere detur.

XVI.

CHRISTI LABOR.

Trimeris Iambis expositus

Tentatio.

Montana postquam subiit, & loca aspera,
 Postquam diebus vixerat quater decem,
 Ieiunus ardet, esuris, tandem nimis.

Lamen-

Lamenta quenam traheret ex imo sui,
Cordis, videntis lumen hoc Deum pati?
En oculus extat concavus, frons arida,
Vbiq; macies, iam rosea pallet gena
Mendicus hinc in corpore, & toto horridus
Videtur ipse, lacera quem vestis tegit.
Non hoc sat extat, maius adest opus parat.
Humanus hostis scelera qui cuncta retinet,
Huc iam volantes commonet gradus suos.
Pallefcit ore mæstus, & cana coma
Longeuus annis, vesteq; tegit horrida
Corpus: Deumq; alloquitur: Heu qualis fames
Instat tibi misero, Dei Natus quidem es
Si tu, lapidibus cereris his formam dabis;
Vt tua lapidea cerere desistat fames.
Non pane solo viuere hominibus datur,
Retulit Iesus: attamen Dæmon nouat
Iterum querelas: culmen ad magni trahit
Hic montis altum, verba tum pandit sua.
En alta cernis, infima hinc petas loca;
Nam scripsit ille qui Poli Rector sacri
Est, si ceciderit, illico mittam Angelos
Qui, ne molestum eueniat, hunc teneant: Dei
Hæc verba: vixit denuo Christus, iterum
Dæmon sacratum Numen ad culmen trahit
Altius, & inquit: quæ vides Orbis, tibi

Cun-

*Cuncta dabo si me flexo adorabis genu :
 Conticuit: ac diuina tunc iussa exprimit.
 Abi maligne: scriptum ab æterno sonat
 Deus vnus extat, seruias soli Deo.
 Abit ille, victor Dæmonis Christus fuit
 Diuine Rector humilis heu! quantum nitens,
 Dum Dis scelestus tantus, & tantum potens
 In te videtur! corda tu nostra edoce
 Vt humile capiant quidquid in Terris datur,
 Et sic sacratas vt queant laudes Polo
 Caneres perure pectus ab Numen, meum.*

XVII.

CHRISTI LABOR

Elegis denotatus.

Rudes Apostolos suffert.

S*axosas linquens rupes, saxosaq; tesqua,
 Ad gentes iterum dissociatus abit.
 Postquam Tartareum Regem superauit Erema,
 Ad Populos iterum ne superentur, abit.
 Hinc cæleste decus diuino spargit ubiq;*

Eloquio

Eloquio, & nosci mox iubet ipse viris.
 Despexit Superos hominum quo viseret ora,
 Heu quanto nostri flagrat amore Deus.
 Bissenis fecunda Cohors mortalibus inde
 Eligitur, nomen spargat ut ipsa Dei.
 His semper sociatur Amor Diuinus; eosq;
 Quae sunt Diuina condita luce docet.
 Et quamuis dilecta Cohors rudis extet in ipsa
 Attamen est totus consociatus Amor
 Dum Christus loquitur quod debent arma parare
 In virtute homines, ne superet Pblegeton:
 Accurrunt gladiosq; duos hic esse minaces
 Respondent, Christum queis tueatur amor.
 Hinc alias ex mente rudi fers Christe querelas,
 Attamen ipse tuus nil remouetur amor.
 O Caeli Rector, Terrae Moderator amene,
 Tu me diuino carmina ab ore doce.
 Tu dic quas laudes tibi vis, quos Oris honores,
 Ut tibi saepe meus talia reddat amor.
 Nempe carens te nil possum: tu pectora sacro
 Ipse perure rogo, tu mea semper ama
 Te Virgo Diuina Parens, vos conuoco Diuos,
 Pro me vos nostro carmina habete Deo.

CHRISTI LABOR

*Alchaicis, Dialecticis, Alchaicis;
Et Dimetris Hypercatalecticis expressus.*

Peregrinatio.

Vides ut altum pectore conscio,
Numen benigno munere cordibus,
Amica donet dona amoris,
Aetheris ipse Deus sereni?
Infame vertit Tartareum decus,
Regemq; Auerni, sic & ab ignibus
Amoris actus, Tartara aestu
Fulminat assiduo laboris.
Nunc Sol amenis lucibus emicat,
Orbemq; complet lumine maximo,
Et luce pergit pellere Orbis,
Crimina noctiuagi nefanda.
Lucens tenebras discutit impias
Errore natas: morsq; citissima,
Que salce adunca horrenda feruens
Continuit, reprimat venena.

Tor-

Tormenta quanto frigore perfida

Amas Iesu; spernit amor minas

Diuus niuales, & frementes

Carceris ædii ministros!

Amore sacro quippe flagrantia,

Diuina semper pectora conspice;

Acerba possunt ferre, nec sunt

Frigora, siue niues timende!

Benigne Iesu vocibus annue,

Votisq; nostris: quidquid in intimo

Cordis videbis quæ bona; illi

Tu pius huic Dominus dedisti.

Ab dulcis: Ab quam dulcis es, & pius!

Languet cor intus semper amoribus,

Tuis benigne quis negabit;

Muneribus cumulata corda

Amica qualis me magis admonet

Manus? quo amoris munere ego magis

Flagro? meum nunc pectus ure,

Ignibus æthereæ salutis.

Tu Virgo Cæli limina splendidi

Iam pande nobis liberius pio

Vt mox quiescentes, Iesu,

Iugiter in Patria fruamur.

CHRISTI LABOR

*Hexametris deploratus.**Iudæorum Durities.*

VErte tuam Fortuna rotam, gradibusq; secundis
 Nunc motum cognosce tuum: quo perfida, & atrox
 Isacidum glomerata Cohors ruit impete toto
 Et gerit horrifonis armamentaria palmis?
 Scilicet in Christum rapidus velut aggere rupto
 Amnis, aquas, rigidasq; minas dispergit ubiq;
 Talis turba ferox nimio concussa furore
 In Christum furiosa ruit, verbisq; nefandis
 Cælestem maculant faciem: rigidoq; tumultu
 Pontificum, Regumq; minas, Populiq; furores
 Substinet, & tamen hæc oculis Deus aspicit æquis.
 Attamen hic cæleste decus, diuinaq; semper
 Munera pandit amor: Populi rigidasq; cateruas
 Confundit, vincitq; simul, docet indeq; gentes.
 Sed canibus, scopulisq; loquens, nam durior ipsis
 Senior barpyis, truculento surdior angue
 Horrifonus voces Populus trahit undiq; atroces.

Hen

Heu quantus labor iste tibi, Diu ine laboras
 Heu quantum Populo dum Rector sperneris acri!
 Hec sunt ornamenta Orbis, sunt ista Tyranni
 Munera sacrilegi, gentisq; infamis honores!
 Ingemis heu quantum, & quantus labor instat amanti
 Sæpe tuo: cur non ignes ex AEthere summo,
 Fulmina tu iacis, & gentes disperdis iniquas?
 Sed quo ferali raptus uehor ipse furore?
 Fulmina quid quero? non hic amor extat Iesu.
 Ille pati legit ipse sibi, Populiq; furorem
 Ferre cupit, Patrio sic consulit altus Honori.
 O Cordis vita, O animæ spes integra nostræ!
 O nostri dulce, O æternum pignus amoris!
 Tu mihi, tu dulci, pretioso & munere pectus
 Vre meum, dotesq; animo nunc inferre nostro.
 Vos Cæli Ciues, vos quos fudisse cruorem
 Pro Christo gratum foret, hæc audite dolentis
 Verba animi: tu Virgo Parens miserere, dolores
 Exaudi nostros, diuinaq; munera dona.
 Vt tandem ductus quo Tu, Pater, atq; Beatus
 Natus, in auspicijs melioribus ipse Salutis
 Vitam immortalem immortali munere ducam.

XX.

CHRISTI LABOR

Afclepiadeis, & Gliconicis decantatus.

Male iudicari .

P Rob mortale Genus quam male conscium
 Regalis decoris: nomina, & omina
 Christi terribili fidere tu fugas

Heu! Heu quam male conscium

Quid voces scelerum murmure concitas?
 In Christum innocuum perfida gens iacis?

Qua victus rabie, queisue furoribus
 Liur sidera polluit?

Nonne hic, qui æthereos constituit globos?
 Nonne hic constituit prata virentia?

Mundumq; ipse suo disposuit loco?

Ventos pressit, & Æquora?

Cognoscunt equidem cuncta animantia
 Regem Cœlicolum; candida sidera

Noscunt ipsa suum; nouit & horridus

Serpens Tartarei specus

Sed

Sed quo verto caput? desere, desere
Infamis Populus desere tu notas,
Infando ore tuo promere perfidas

Regem in Cœlicolum Deum.

Heu quantum patiens Christus! ad infima
Cur non hunc Populum Tartara proijcis?
Heu! sed continuo comprimeris nimis

Nostri Christus amoribus.

Quo grates tribuam pectore debitas?
Dum tu sic patiens; excipe tu meum
Pectus Rex Dominus, quo tua deniq;
Cœli munera des mihi.

XXI.

CHRISTILABOR.

Iambicis Trimetris deploratus.

Murmurari.

Nefanda quoniam lingua mortali dolo
Caruit loquacis? vertit in malum, in nefas
Quidquid boni extat, & mali vultu tegit.
Hæc Orbis est; assuescit in malum bonum

Conti-

Continuo vertere, & scelus malum in bonum: ut onus hoc
Hec dona Mundi: pertulit & Christus malum in bonum!
Tantum: immo semper malus in scelus suam: pro dicitur
Vitam, scelesti semper aptabat Cobors.
Heu quanta Christus pertulit in Mundo mala, up
Sed murmurantem grauius Hebræum tulit: und
Et si innocentis nomine, & culpæ inscius
Tamen malignis auribus fœdus: tamen
Iniqua verba Populus inimicus trahens,
Illum latronem dicere audebat nocens,
Alter nefastum sceleris auctorem vocat,
Alter scelestum nomen insinulat Patris,
Hinc & Sacerdos impius nefas putat
Quod dicat esse Natus hic quidem Dei;
Princeps superbus reprobat, illudit, fugit,
Ipse Phariseus pellit è domo: vident
Iesum sequentes protinus stultos vocant,
Et voce sola turpius totum quidem
In mundo amatur, effugit Mundus Deum!
Benigne Iesu sustines tantum nefas
Gestare Terram? non ad infernam Stygem
Infame mergis scelere turpatum genus?
Quo fugit ira Christus? quo fulmen tuum?
Quæ sunt nefandi sceleris heu! Deus tua
Supplicia? crimen istud in tantum suum
Admouit instar culminis tandem caput?

Ec-

Ecquando trifida scelera comminues face
Si nunc serenus? luce viduatum irruat
In murmurantis verticem fulmen: bonum
Omittat omne quidquid huic manet: aspera
Infamis ipsum vivere immutet nece.
Age animum in hostes irrue, extende & manum,
Fulmina vibrentur, intonet Olympus, gemat
Furore tellus pressa, Reges occidant
Et quidquid altum verticem ostendit suum,
Infima celeribus gradibus in loca irruat.
Sed fallor heu benignus, heu pius mihi,
Orbique totis qualis in voces trahor
Dulcis Redemptor? amore tu magno quidem
Es ipse cupidus, cupidus es malum pati.
Nunc ipse grates qualibus reddam sonis?
O magne Cæli Rector, O Iesu bone
Meis adhære precibus & meas cape
Voces precantis, scelera restingue impia.
Tu Virgo, quæ Regina confides Polo,
Natum precare scelera quo abstergat mea,
Ut cum miseriæ nudus ad Cælum volem,
Ibique semper Regis in laudes ferar
Supremi, amicas grata tu pandas fores;
Ut tutus abeam denique ad Cæli decus.

XXII.

CHRISTI LABOR

Heroico carmine expositus.

Operum Doctrinaeque Contradictio.

Qualis tanta Virum Diuinum audacia Regem
 Admonet, & sacram Doctrinam spernit ubique?
 Qualis mens hominum sacris contraria rebus
 Insurgit, scelerumque aciem diffundit in Orbem?
 Et tamen ipse humilis factus Deus, omnia suffere,
 Doctrinamque auget, pietasque innata ministrat.
 Nam si terribili compressa furore, rigensque
 Isacidum maleducta Cohors ruat undique; suavis
 Est tamen, & spernens hominum, puerumque querelas
 Vnanimis omnes dilecta colligit aura;
 Sic Diuinus Amor mortali cedit amori.
 Sed quis Amor? ruit Eumendium velut agmine facto
 Immanis Populus, pueri, iuuenesque, senesque
 Miscentur, dirumque vocant clamoribus hostem.
 Irrumpunt, obstant, lacerant, strictoque tumultu
 Horrisonis totum seridoribus aethera complent.
 En Populi fit praeda Deus: manibusque reuinctum

In

*In montem ducunt quò præcipitetur ab illo,
 Vix pedibus montem tetigit, discedit ab illis
 Ipse inuisibilis: plenus quasi nubibus aer
 Permanet, & nigra tristis rubigine Tellus.
 Hinc exaudiri linguas, Strepitusq; loquentum,
 Quos vario sermone cienti vocat ille latronem,
 Ille beneficijs actum vocat, illeq; iniquis
 Commaculat verbis Divini Regis honorem.
 Discite mortales: quali Patientia laude
 Dignetur, docet ipsa Dei: vos discite Reges,
 Qualibus est medijs adhibenda potentia; namq;
 Regis ab exemplo totus componitur Orbis.*

XXIII.

CHRISTI LABOR

Elegiaco contextus.

Audacię, & Iudeorum Industrię.

NON tot contrahitur furijs Neptunus aquosis,
 Quot rapta in Christum plebs inimica ruit.
 Turbine nec tanto cadit æthere fulmen ab alto,
 Quanta venenato è pectore tela vibrat.

F

Nec

*Nec tali fertur rabie sequere Leones,
Quali continuo murmure sæua fremit.
Doctrinam spernunt, iussisq; illudere tentant,
Et Deus equali fidere tanta videt?
His capitur, multiq; fugant, alijq; ligatum
Inspiciunt, alios ire, redire iuuat.
Continuo renouare modos, renouare querelas,
Et si comprehendi possit ubiq; placet.
Accusant alij, mox increpat vnus, & alter
Illudit, lacerat mors, & ubiq; furit.
Falleris at nimium Turba ingratißima, non dum
Tempus quo Christus sit moriturus adest.
Quis credat? tanto ipse malo dat munera Christus,
Et magis est patiens, quo magis illa fremit.
Nec times iratas leges, quas ipse Sacerdos
Instituit; verum pandit ab ore iubar.
Hoc placeat iuuenes: sacras audite loquelas
Semper, & auritis carpite mella labris.
Hæc vestris aptate animis: sic itur ad astra,
Hoc certus sane tramite Olympus erit
Interea vos alta Poli, pia lumina Cines,
Vos Regi laudes reddite Cælicolum.*

XXIV.

CHRISTI LABOR

*Hexametris explanatus.**Ingrati animi Vitium.*

Ingrati quicumq; animi non nouerit astus,
 Hæc legat, & seruet quæ pagina scripta docebit.
 Finge tibi monstrum cunctis quod in artubus horret,
 Ceruix nigra, comæ serpentibus undiq; plena,
 Ignea frons, oculis insistent fulmina bina,
 Nigrantesq; genæ, sauoq; ex ore venenum
 Continuo fundens, horrentia conspice colla
 Aspidibus religata feris; mox vbera cerne
 Felle venenata, & seuum spirantia odorem.
 Cerne manus cordi fixas, nudosq; lacertos,
 Deniq; crura, pedes, & tristia conspice membra.
 Hoc Ingrati animi nomen sibi vindicas atrox:
 Tæcius Alecto monstrum, nil turpe, malignumque
 Innocuum linquit, mala quin pro munere reddit.
 Hoc etenim semper diuinam prouocat iram,
 Causa mali primi fuit hoc, mox causa sequentum

Et tandem gremio vitium complectitur omne
 Hoc ingrata Cohors retinet sub pectore semper,
 De quoquam linquit quidquam bene velle mereri;
 Munera cum capiant, tunc tacto pectore iurant,
 Affirmantque simul fore se memoresque piosque;
 Plena tot, & tantis referatur gratia ut illis
 Factis; excipiunt aliqui iam dona salutis:
 Hinc alius natum quem multo tempore fato
 Fleuerat extinctum, acquirit: qui perdidit aurum
 Maiori lugens iterum completur honore.
 Ille rogans tales effundit ab ore loquelas.
 Si quod longo ævo amisi iam tempore reddas,
 Tunc tibi pro tanto reddemus munere grates:
 Annue tu precibus, tu mentibus annue nostris,
 Hæc mihi semper erunt imis infixæ medullis.
 Et postquam benefacta capit, non noscit, at immo
 Hunc spernit semper, verbisque hunc pellit iniquis.
 Vsq; adeo Ingrati vitium vitia omnia gignit.
 Quo Pharisæe ruis? quo mens oblita bonorum
 Inuadit Pharisæe tua? hunc tu spernis inique?
 Hæc benefacta tuis stabunt infixæ medullis
 Sic? animo quali facis hæc, qua captus ab ira?
 Siccine derides Diuinum Numen? in ista
 Versus amor prior ille tuus? sed quo debora hæc sunt
 Hæc Orbis decora, & sacris contraria rebus.
 Effuge nunc monstrum, gradibus nunc effuge plenis

Cor-

Cordaque diuino conspersa ab amore relinque.
 Effugiat furor ipse tuus, te in Tartara funde,
 Ne tua diffundas in pectora nostra venena.
 Et tu magne Poli Rector nunc exere dextram,
 Monstrumque insandum diuino percutite telo,
 Inque acheront eas, Stygiasque inmitte paludes
 (Quando aliter nequeat nostro superarier ictu)
 Vt nostros animos diuino lumine aduras
 Quo ducti, in Patria te dulci corde fruamur.

XXV.

CHRISTI LABOR

Ad Iambos, & Octonarios Acatalecticos euocatus.

Desiderium Passionis.

I Rata postquam siluit aliquantum Cohors
 Irrumpere, & nefanda liquit impio
 Ex ore verba trahere, sic ardens Deus
 (Et corde & animo sponsa iam dudum pati
 Tormenta) verba ab ore perfundit sacro.
 Ecquando tandem sponsa cupienti mihi
 Tormenta venient tempore humano Virum

Ra-

Rapior amore: nescio quid infert moras
Est grande quippe, pettus & solito amplius
Grauat: beata denique ecquando dies
Optata veniet? Phœbe cur lucas tuas
Gradu leui dispergis? accelera diem
Celerique menses circulo tandem fuga.
Sed quæ voluntas rapuit, & pati iubet?
Nondum voluntas Patris exacta est mei.
Hæc dixit, atque in corde mandatum Patris
Iterum refixit: denuo ingemuit furens
Per antra nigra, squalido dirus Iouis freto incubans.
Tunc Christus in montana se transfert Thabor,
Ibique dulces tendit ad Cælum manus
Patrem precatur: annuit tandem Pater,
Et luce missa nubibus ab altis, Polum
Natumque Sole mage, magisque lucidum
Ostendit alijs (scilicet secum ex suis
Tres duxerat) mirantur & miros magis
Continuopandunt precibus in Cælum sonos.
Postquam beate frontis ostendit iubar
Redijt, & ipse pristinus vultus color
Redijt. Beatus ille qui dignus tuam
Videre faciem Sole tu magis nitens,
Diuine Phœbe luce cor nostrum reple.
O dulce pignus, Columen O Mundi; Decus
O Patris; animos igne comburas tuo,

Nos

Nos in benigna collige Patria Deus.
 O alma Virgo, mentis O nostra decor,
 Incende pectus, Natus ut tandem tuus
 Crimina repellat, nosq; permittat Polo.

XXVI.

CHRISTI SERVATORIS LAROR

Intercalari carmine deploratus.

Sudor Sanguinis.

Quo me Musa trahis? Christi q; in imagine planctus
 Plectra doces? lachrymasq; sua iam sponte cadentes
 Ire iubes? querula gemit heu! modulamine chordæ
 Tacta chelys, totumq; abie in suspiria pectus:
 Quam lachrymosa places! medijs interfere verbis
 Vndantes lachrymas, versus singultibus, & vos
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Nox erat, & Cælo Solem lumenq; sugarat,
 Cum Christus numero stipatus ubiq; suorum
 Discubuit: mensæ dapibus, vinoq; repostis,
 Accipiens panem divino consecrat ore;
 Instituitq; sacram Cererem: dapibusq; solutis,

Getbse-

Gethsemani socijs comitantibus itur in hortum
 Hic ubi mandatum Patris, mortemq; propinquam,
 Noxarumq; lucem, sensuq; animoq; reuoluit,
 Exemplo tristes hauscrunt pectora curas,
 Curæ oculis lachrymas, mæsto suspiria corde
 Extorsere graues: vos Seruatoris ab undis
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Hinc abit, & fessas tendens ad sidera palmas
 Exorat Patrem: tantusq; in imagine mortis
 Horror igit, tantumq; hominum effrænata libido
 Præstrinxit fibras, diuino ut sanguine terram
 Lactarit sudor, viridantiaq; arua cruentus.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Conspice si poteris Christum vultusq; cruentos,
 Rorantesq; cruore artus, languentiaq; ora,
 Et seuas iam mille cruces sine morte ferentem.
 Sanguine rorantem tellurem conspice: quanto
 Gethsemani nunc flore rubes! quos terra benignos
 Parturiet fructus sacro conspersa cruore!
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXVII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Falsa amicitia.

N Ec satis inuiso pectus vouisse dolori,
 Luminaq; in fluuios lachrymis deducta cadentes,
 Nec iam purpureo terram irrorasse liquore,
 Ni quoq; amicitiae violato fœdere, amici
 Præda Deus fieret, nimirum interritus ardor
 Humano generi proprium præbere cruorem
 Ne fitiat, Diuinus amat: septemplete saxo
 Obdurarat, atrox ad crimina, pectora Iudas.
 Hinc abit, immanisq; subit ferale cateruæ
 Concilium, dictisq; viros affatur amicis.
 Christum ego prædabor: terdenis nobile nummis
 Constabit corpus, Iesumq; ad vincula tradam.
 Hæc ait, & læto responsant tecta fragore,
 Hinc pretium fatale libens Turba impia spondet.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Heu quo fugit amor, pietas, sacra iura, fidesq;
 Quo latuere loco? Getuli forte Leones,
 Sarmaticæq; niues meliori sorte fruuntur.

G

Impie

*Impie quo pergis? Dominum quid tradere tentas
 Siste: cruentatis viden ut furiosa Ceraſtis
 Te ſequitur vindicta fremens? pia ſœdera Mundi
 Fracta, fides hominum violata, & vincula Legum
 Diſrupta, inſandum in caput exitiale minantur
 Iurata auſpiciū. Sed quo rapit impetus? heu vos
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXVIII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

A' Iudæis capitur.

I*nſames poſtequam nummos, & pignora mortis
 Crudeles Iudæ rabidiq; dedere Miniſtri;
 Inſtant continuo, opportunaq; tempora quærunt,
 Vt Ieſum capiant, captoq; illudere poſſint.
 Nox erat, & placidum carpebant membra ſoporem:
 Per ſyluas, per teſta Virum, per Doridis undam
 Tuta quies alto lenibat pectora ſomno.
 Impia ſed ſauis agitabant viſcera tēdis
 Iſacidum furie, diris & corda colubris
 Armabant, furiata ruunt nocte agmina, noctis
 Agmina, quæ ducit nocturnus tranſſuga lucis.*

Fun.

Fundite perpetuos mea lumina fundite riuos.

*Comprimitur clamorq; Virum, clangorq; tubarum
Quippe fugam metuunt, moneant si murmura Christum.*

Horribiles visu tædas, inferna putasses.

Lumina, sulphureis Phlegetontis ducta fluentis,

Talis complerat nigros late halitus agros.

Lumina mille micant, fulgentibus emicat hastis

Cynthia diuisos spargens argentea crines,

Luce loquax, inimica Deo dum tela retexit,

Luce loquax, inimica Deo dum signa colorat.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Heu Ciues! quem tela petunt? quem vincla repossunt?

Quem metuunt chypei ciuem? mitissimus ergo

Tam cernat crudele genus, mentesq; suorum?

Dulce latus, placidasq; manus, & pectus inerme

Armatum vinclis vulgus, dirisq; catenis

Vinciat, & rabide raptent per compita turbe?

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Sed frustra: en celeri ruit impete Turba, phalangem

Hastatam, segetem chypeatam, iramq; flagellantem.

Armat dura sitis, si quis fluit undiq; sanguis,

Protinus exugunt sitientia labra, cruores

Extractura nouq; nec sat sitisse videtur,

Nec satiasse potis, querit sitis una recentem

Qua possit sitisse, sitim, multosq; cruores.

Qualis cum rigido rabidorum dente luporum

*Agna gemens rapitur, discerpitur; undiq; sanguis
In pretium fitis ille fluit, sic magna Tonantis
Progenies laqueos, furias, bastilia, & iras
Expertus, rabidis Solymæ sit victima vinclis.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXIX.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Ad Tribunalia raptatur.

SED non hæ furia, non hoc fatale Tonanti
Exitium, quales Deus experire procellas!
Interea Isacidum vinclis raptatus, & iris
Tecta tenet (sive antra reor, vel tesqua Leonum)
Tecta Sacerdotis, Stygij vel flaminis, Ane.
Prohque Christe subis conuicia! qualia dextra
Dona procacis erunt? colaphos mitissime malis
Dona refers: totis iniuria viribus acta
Fœdabit pulchrum furiali sænore vultum.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

*Hiccine Regnator Superum? cui Regia Cœli
Æternis vigilat flammis? cui plurimus alte*

Excus-

Excubat aſtrorum nitor? incenditq; ſupremas
 Luce domos? cui grande gemit ſub nocte ſepulta
 Rex Erebi, fontes pallent per inania Manes
 Antra catenatis multum indignantia monſtris?
 Ergo ne ſerali manibus poſt terga reuinctis
 Siſtitur hic ſolio? cui fas menſuraq; iuris
 Velle fuit, fixa ora ſolo taciturna tenebit?
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Heu Terra immanis, ſæuis data præda moloffis!
 Heu rabida nigro Tigres Acheronte creatæ!
 Heu! cur iurato ſub ſedere ſœdera Mundi
 Frangere Terra negat? vaſtoq; immanis biatu
 Non vorat audaces Populos ſimul ima debiſcens,
 Cur non igniuomis armata Megera Ceraſtis,
 Terras angue, Polos discriminat atra veneno?
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXX.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

A' falsis testibus accusatur

Prosequitur IESVS firmoq; in pectore Patris
 Aeterni mandata tenet: patiturq; benigno
 Aduersos Populi cruciatus ore, Patremq;
 Exorat semper Populo quo parcat iniquo.
 Interea seui testis deductus ab Ane,
 Ducitur ad Caypham magna comitante ceterua.
 Tunc exaudiri voces, strepitusq; loquentum,
 Quarentumq; neci causas, & mille nocendi
 Instrumenta; iuuat mala sarta iuuenta Tonanti
 Obijcere & falsis fecundas testibus artes.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
 Insultant, feriunt, propellunt undiq; Christum.
 Ille Dei sobolem sese finxisse, Deiq;
 Delubrum Patrij susdeq; euertere posse
 Affingit; solitum Augusto vetuisse tributum
 Alter ait; Populoq; grauem proscribit Iesum
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Ecquid

*Ecquis non fletet tantarum ad spectra ferarum?
 Mente feras video; heu nimium mihi tristis imago!
 Has furor, has agitat, rabies huc pertrahit illas.
 Proh dolor! exagitor. Pietas quo pulsare recedis?
 Quo Leges? quo Iura? Fides? quo fœdera gentis
 Quo trabis infauſto Titan temone iugales?
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXXI.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Colaphis cœditur.

Q*Valis Sole nouo Cœlum lucere serenum
 Incipit, & totum diſpergere lumina in Orbem;
 Mox in cœruleos conuerſo lumine vultus
 Tela triſulca vibrat, nimbiſq; frementibus Orbem
 Implet, & huc illuc ſpargens per nubila ventos
 Horriſono cunctas perterret turbine terras.
 Sic ingrata Cohors ruit hinc, & perſtrepit illinc
 Vnanimis, grauibuſq; modis tormenta miniſtrat.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

Vix

*Vix è conspectu Cayphæ raptatur Iesus ,
 Cum magnam furijs comitantibus itur in aulam .
 Horrifico tunc sæua Cohors ferit aera bombo :
 Non secus immundum stridens rubigine ferrum
 Igne, rubens flammante solet, quod forcipe adunca
 Cum Faber extraxit , riuusq; immerfit aquarum
 Stridet, & effluens feruenti sibilat unda .
 Fundite perpetuos mea lumina , fundite riuos
 Asperat ille manu diuinos undiq; vultus .
 Turpibus ille genas digitis, verbisq; flagellat;
 Fustibus ille oculos, pudibundaq; verberat ora,
 Quo rubor, & macies maculato insideret ori .
 Qualis flos campi, cum primo rore rigatur
 Purpurat, & pompam dispergit ubiq; colorum :
 Quem si fortè manu, pedibusue attriuerit hospes,
 Extemplo in maciem mutato murice, flexo
 Vertice lambit humum , amisissq; coloribus ornat
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .*

XXXII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Conspuitur.

I Nfami hinc statuunt solio: vix sedit Iesus
 Cum panno placida ora tegunt: tunc omnis in ipsum
 I. uebitur pugnis, colaphisq; illudere certat.
 Iam lora intentant bumeris; iam tempora crebro
 Verbere pulsa sonant; currit cruor inde per artus
 Et facies nigro tabescit sacra tumore.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
 Vnanimis omnes iterum facto agmine (tamquam
 Cum monumenta cadunt nimio concussa fragore)
 Verberibus, strepituq; ruunt, & viribus auctis
 In sacram vibrant faciem pitismatis iras.
 Hæcine monstra ferat tellus? ferat agmina dorso
 Carpere iter tutum, pedibus substrata nefandis?
 Tartara terrisono susdeq; agitata tumultu
 Horrificam Terræ prolem, maioraq; cunis
 Pignora committant, non edomitura Tonantem,
 Sed pressura sue sub vulnere cuspidis Orbem.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

H

Diue

*Diue meos vultus, liquefactaq; sanguine corda
In lachrymas, vocemq; moue, quo pectora fundant
In gemitu carmen, mæstosq; in carmine fletus.
Dum morti caput obiectat mea vita, meum cor,
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXXII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Funesto carcere clauditur.

Q*VÆ te Christe manet saxis asperrima seuis
Carceris atra domus! nigro Ebeu! qualis hiatus
Fracta dehiscit humus! vel compositura sepulchrum
Vel tectura nefas! rigide que mortis imago
Funereis latitat diræ caliginis umbris!
Profusere ortus: pannosa cubilia, vile
Præsepe exhibuit cunas, stabula alta ferarum
Infirmos fouere artus: nunc languida vinculis
Membra capit durus criptæ feralis hiatus.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
Huc te cogit Amor. Maior tibi Christe ab Amore
Crescit Amor, crudelis Amor, crudelis Amori
Diui-*

*Diuinus quo languet Amor, quo languet, & ardet.
Saxa catenatum quæ clauditis impia Iesum,
Vos ego ab Ifaciū duris educta medullis
Crediderim, sæuisq; fibris: percussa sauillas
Dant quoq; saxa suas, flammisq; fatentur amorem.
At vos Æterni suspiria mæsta Parentis
Ebibitis, vinclisq; feris edocta rigetis:
Aſt vt molleſcat frigus glaciale profundi
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Mites umbrarum manes, quibus æra cecis
Turbinibus texiſſe datur, cur conditis Orbi
Diuinum Solem: tenebris aſſueta malignis
Non tantos inimica ferunt loca ſæda nitores.
Reddite languenti, Eheu! reddite lumina Mundo,
Et viduata ſuum videant modo ſidera Solem
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXXIV.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Raptatur per compita.

A *Vdior. En tetricis tandem deductus ab umbris*
Christus auernalem Cayphæ raptatur in aulam.
Pallebat macie ingenti, priscumq; genarum
Expulerat tumor ille decus: pia lumina, quondam
Sidera, nigra tument: auro mutasse videres
Sanguine concretos crines, & nobile frontis
Excessisse iubar, fessosq; laboribus artus
Ire graues, tardoque trahi vestigia motu.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Hinc rapitur, plebiq; datur: iuuat impia circum
Compita diuinis implere doloribus; utq;
Sit pueris lusus; cui Reges, Regna, Tyrannos
Sternere lusus erat: nimium tua fata reponis
Isacidum male sana Cohors; loca cuncta cacinnis
Immodicis resonant, rident iuuenesq; senesq;
Et mala capta Nurus, factura nepotibus umbram
Excidij, risus lachrymarum præscia pandit!
Heu lachrymis deslenda dies respersa cruore,
Vulne-

*Vulnera, quæ nostri fuderunt sacra Parentis ,
 Vulnera, quæ saevæ gentis fecere catena,
 Vulnera, quæ æterni pectus non fugit amoris .
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .*

*Ridet ouans Solymæ vulgus, lachrymatur Iesus .
 Mens ignara mali, nequidquam insana vagatur;
 Non sibi dat lachrymas Christus, non vlla laborum
 Ilias æternis lachrymarum flumina ocellis
 Suffecisse potis: Populi flet amara superbi
 Damna: superpositum noxarum frigus, amorem
 Eliquat in fletus; flentem ut comitemur Iesum,
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .*

XXXV.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Stultus iudicatur .

N*Vnc te Christe vocat Pilati Regia; tandem
 Ingruit horrendus turbo: dirisq; minatur
 Innocuo capiti furijs ubicumq; procellas.
 Panditur interea portis bipatentibus antrum
 (Antrum immane ingens Solymæ informe Leonis)*

Huc

*Huc fertur, trahitur, rapitur, laceratus Iesus.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Hostiles coeunt animi; Pilatus Herodi
Forte inimicus erat: iungunt in fœdera dexteras,
Exarmanque animos Divini in funera Regis.
Ille in amicitia pignus committit Herodi,
Impingitque scelus: nimirum odia aspera vincie
Exitiale odium; Iustique in morte, nocentes
Deponunt iras, caput & vibrantur in unum.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Veste alba induitur Christus, seu pacis ve Author
Seu doctus fera bella aliquando in pace latere,
Omnibus hinc risus, & fictæ ludicra scena
Panduntur spectacula; sacer tenet ora Tragedus
Fixa solo, ploratque sue nova crimina plebis.
Hæc te Supremum Superumque, hominumque Potentem
Purpura Christo decet: Hygios non ullus in usus
Ire nitor melius visus: nec candida solis
Nubila deliquium nitidis fecisse sub umbris.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXXVI.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Dedecus amicorum , & inimicorum Triumphus

NEC satis est stulti circumdare veste Tyranno,
 Quin etiam Solyma iussit per compita ferri .
 Heu quo fugit honor? decoris quo fugit honestas?
 Tantane vos cepit vestre fiducia dextra
 Isacides? tanta non seuit Tartarus ira ,
 Non adeo rabidum trifido tria guttura pandens
 Cerberus ore furit: cuius potuit que canendo
 Flectere tabificum minitanti colla venenum
 Vatis Apollinei numerosa potentia plectri.
 At vos qui dulces hausistis luminis auras
 In terris : quos non seui genuere parentes ,
 Flectere non potuit dulcis clementia vultus,
 Nec species decorisque sacri venerabile lumen .
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .
 Nonne hic qui duris erumpere rupibus undas,
 Isacidum Populis potuit saxosa per arua,
 Ardentesque vias, solisque vrentis arenas ?

Cum

*Cum patriæ Ductor gentis miseratus hiantem,
 Arentemque siti Populum, cœlesti precatus
 Auxilium, baculo percussit saxa potenti,
 Eduxitque undam diuinæ verberè virgæ:
 Tunc cunctis dixit bibite: undantemque bibistis
 Attoniti ignotam miranti marmore lympham.
 Et tamen hunc Stulto benè! Stulti decoratis amictu?
 Vt sese palmis, quas mox strauistis amici,
 Vocibus vt festis Stulta indumenta maritant!
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXXVII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Barabbæ postponitur.

SED canibus, scopulisque loquor: viden vt fera surgat
 Isacidum soboles, facilis seuire Tonanti,
 Ingeminetque sonos, Pilatique ante Tribunal
 Raptetur Christus? causam nouisse iuuabit.
 Crudelem scelerosa iube s renouare dolorem
 Impietas, dirumque nefas, moresque ferarum
 Mæstis flere modis, & lamentabile funus.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Mos

*Mos erat Isacidum Populo sub Paschate quendam
Dimisſiſſe reum mortis, vitæque latronem.*

*Clarus ibi ante alios permulta cæde Barabbas
Seruabatur adhuc, iugulum crudele daturus :*

Heu quoque Chriſtus erat ſæue ſacra viſtima morti.

Isacidum tamen in Chriſtum ſententia mortem

Vibrat, & effreni poſtponitur ille Barabbæ.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

*Heu quales furias, & lamentabile bellum
Chriſte ſubis! toruas acies, Populumque rebellem*

Ira indulgentem pateris, longoque negantem

Supplicio leges, & funera mille parantem.

Vera Dei ſoboles hæret, fremit impia circum

Plebs orco deuota caput, multumque nocendi

Prodiga: triſte odium linguis, atque ore proteruo

Euibrat, inſanum numquam domitura furorem

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XXXVIII.

CHRISTI SERVATORIS LAROR

Verberibus afficitur.

SIC est. Damnetur Christus, viuatque Barabbas.
 Quis tamen attonitos gelidus tremor occupat arces?
 Quisue sonat turbo? trepidas quatit impius aures
 Vnde fragor? miscent iurata elementa procellas?
 An sese inter signa cient cælestia bellum?
 Per mare sanguineum lacerō remone, refactis
 Remigibus, summi disrupto pondere mali
 Naufraga cymba fluit: furit hinc Caurusque, Notusque
 Horrendūque gemit; furit illinc Africus, isthinc
 Auster inundanti ventorum mole flagellat:
 Verberat hinc totis innixus viribus Eurū.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
 Infelix furias per tot, tot cymbula fluctus!
 Quæ portum dabit aura? Notus? sed perstrepat usque;
 Africus? at furias non dedidicisse fatetur.
 Caurus? barbaricas non dum furor exiit iras.
 Terribilisne Auster? sed per tua damna tumescit.
 Nulla salus, nisi quam præstat patientia: & ecce

I

Expo-

*Exposuit durum patientia mitis honorem :
En ultra herculeas monumentum insigne columnas
Vna columna micat : non plus tibi scribimus ultra
Nobile concussæ monumentum insigne carinæ.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Heu quis adorato mœstum vœtigal aquarum
Naufragio neget? undanti iuuat equore triste
Immersisse caput, iuuat & dare flumina ocellis,
Queis natet eruptus cordis per vulnera sanguis.
Heu vos, dum fundunt mitissima terga cruorem,
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XXXIX.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Spinis coronatur.

SED postquam nostri persulcauere Parentis
Terga flagella, cruor terram lactauit, ab illo
Disceret vt Tellus mitescere sanguine, & ipsum
Disceret à miti mitescere sanguine marmor.
Protinus vt Regem possent decorare; dolorum
Vt melius Regem possent redimire; rubetis
Heu dolor! heu! grauido fixerunt tempora seruo.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Parcite vos spinæ, si non fera pectora, vestro

Parcite, si qua fides, infigere tempora Regi:

Sit satis in furias acuisse minantia monstra,

Sit satis heu! miti, minitatas vulnere, Regi

Parcite: ab innocuo tenerescere discite rore.

Sed saxis, spinisque cano: nam senior ipsis

Carnificum truculenta phalanx ruit impete toto,

Supremum pressura Deum sub carne latentem.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

En pia spinoso diademate tempora cingit,

Vt quas ille rosas cruor ederet, ornet auito,

Spina satellitio, Maiestatemque figuret.

Spinæ, crudeles spinæ: queis mitia Christi

Tempora confixisse datum; vos inter amarem

Viuerè, vos inter meâ crimina viuerè spinæ.

Illa ego crediderim stimulis bene saucia vestris

Mutatura vices, & quæ mea pectora figunt,

Figeret è vestra deductum cuspide vulnus.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos

XL.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Illusio Regni Christi, & de verbo Ecce Homo.

SED ne regali sceptri vacet ille decore,
 Sceptrum turpe dedit sub arundine: turpius ultra
 Te Regem, te Christe vocat: fatale sed absit
 Nomen: at adsit adhuc, sceleri ne nomina desint.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Interea Pilatus adest: Christumque cruentum
 Vndique conspiciens, Populo monstravit iniquo
 Vt pietas tandem lacerati corporis, illis
 Vltcrius cohiberet opus, prohiberet & iras:
 Ecce Homo, Pilatus retulit: tamen aspera clamat
 Turba frequens, Hominemque neci deuouit iniquæ.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Isacides quis corda furor? quæ liuida mentes
 Abripit ingluies; satis est spreuisse Tonantem,
 Sit satis; in terras Maestas magna Tonantis
 Consultura Orbi mortali in carne volatus
 Explicuit, patiturque scelus Deus ipse suorum.
 Nec tamen exitiale odium posuistis iniqui?

Heu

*Heu homo ! mortali quantum trux fenore liuor
 Mente stetit ! quantos homo perpeffure labores
 Chriſte venis ! Nomen nimium pœnale tulifti
 Chriſte meum ! noſtro quantum velatus amiſtu
 Impeteris ! (primi crudelia fata veneni)
 Sanguine prob quanto libertas noſtra coempta eſt .
 Fundite perpetuos mea lumina , fundite riuos .*

XLI.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Mortis Sententia.

QVIS mihi damnatas iam mæſto è vertice laurus
 Excutit? effugere altum ſpirantia Phœbum
 Serta comæ; periſt vittis labentibus ultro
 Vatum honor; & miſeram fronti mihi ſerpere taxum
 Heu patior ſerale canens : non flumina Cyrrhæ ,
 Non totis Cephifon aquis, vndaſque reuoluam
 Pieridum, quando ſeuæ Vox liuida turbæ
 In caput innocuum necis impia fulmina vibrat .
 Fundite perpetuos mea lumina , fundite riuos .
 Seruabat Pilatus adhuc miſeratus Ieſum ,
 Sed male ſana Cohors ſtridoribus æthera complet ,
Cæſa-

*Cæsareumque odium minitatur, & impia tandem
Arbitrio potuit pietatem vincere; Christus
Damnatur morti, heu lachrymæ male cauta libido
Extorquere potest supremum è corde furorem.*

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

*Siste cruentatis fulmen signare tabellis
Ambitiosa lues: tales non Græcus in usus
It Calamus, funditque nocens non ille venenum.*

*Scilicet innocuum premit ambitiosa cupido,
Et leges, & iura, fidem, pia fœdera gentis
Vna negat: tuuat humano indulgere Tyranno,
Et spreuisse Deum: fonti dare thura furori
Thura ablata Deo: vanis sed quæstibus auras
Vox ferit; ille truci signauit funera dextra
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Cruce oneratur .

I Amque catenatis sulcatum terga flagellis
 Immanes capiunt; grandi trabe terga fatigant.
 Insuetum pondus ! bisennis sarcina grandis
 Vix gestanda viris ! quo te tuus impulit ardor
 Heu Cœlestis Atlas? sunt hæc tua membra tenellæ
 Iam primum consueta cruci? prolusit acerbe
 Heu nimium, auspiciū nimium fatale; tenellas
 Vertit in arma trabes, & quæ tibi luferat olim
 Trabs, in damna suo tua pondere iurat: amicos
 Quæ dedit amplexus nunc mortem amplexibus ambit .
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos .
 Dum Cœli pennata Cohors, loca questubus implet ,
 Insuetos mæsta contestans voce dolores
 Diuinus quos format Amor; date flumina nostris
 Luminibus Cœli mentes, ut fletibus altis
 Queis Cælum impletis, Terre sociata gementi
 Responset mæsto centena cacumina bombo .
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.
 Vos animi, scelerum, quicumque adamante rigetis
Flecti-

*Flectite Divino crudelia corda cruore;
 Dum gemitus Terris, gemitus dum per strepit astris;
 Dum gemit horrendo sub pondere micis Iesus;
 Labentique gradu, dubio pede compita lustrat;
 Caluarij quando immitis iuga livida montis,
 Aonias damnant rüpes, largusque cruoris
 Ipse Deus, viuos oculo e pectore fontes
 Ire dedit, multoque artus decrefcere riuo;
 Fundite perpetuos mea lumina fundite riuos.*

XLIII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Cruci affigitur.

I*Ntere a summi venere ad culminis arcem
 Calvaria; tetro confurgit vertice, saxis
 Pensilibus, fractaque minatur rupe ruinam.
 Hic igitur scelerata Cohors (sua fata reponens)
 Affixum triplici ferrato dente tigillo
 Immanes posuere Deum: ne criminis absint
 Heu socij, geminos inter mactatur amicos,
 Hinc atque inde latro, gemit ictibus undique lignum
 Arcubus æternis sternens ferale pheretrum.*

VLXX

K

Fun-

Fundite perpetuis mea lumina, fundite riuos.

*Sic patitur sine more Deus, lethaleque lignum.
Purpurat, & misero latè stillantia rabo
Membra fluunt, nutantque oculi, riget horrida frontis
Gloria, lucentesque genas iam mortis imago
Inficit, extremos animæ extinctura calores.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Quin beu! dulce fuit triplicata cuspide, quercu
Altius implicitum, media inter funera culpe
Assiduis spectare oculis, aurasque cadenti
Ore recedentes, gemitusque audire supremos
Et nondum absumptæ vires, non aspera metam
Fert rabies, nondum motus, animumque furentem
Temperat impietas: fixumque in robore Christum
Altius attollens, famulantibus inserit astris.
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

XLIV.

CHRISTI SERVATORIS LABOR.

Spatium vitæ in Cruce.

DIVE gemis? gemit aura simul: suspiria promissæ?
 Et quoque cælestes promunt suspiria luces.
 Heu quæ Divino non aura parentet amor?
 Heu dolor! heu lachrymæ! totum crux horrida corpus
 Suspendit, laniat quæ artus; caput erigat? illud
 Altius insigunt spinæ. Inclinare iuvabit?
 Proh dolor! hostiles labor est spectare suorum
 Duratosque animos: pedibus manibusque libratum
 Sustineat corpus? manibus pedibusque refixis,
 Incumbit totum geminato in robore pondus.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Fronte cruor fluit in vultus, sanguisque cruori
 Undique miscetur! sacros sitibunda liquores
 Ora bibunt, satiantque infernos sanguine Manes.
 Væ tibi Væ Solymæ: quam mox dolor obruet! iras
 Proh quales furij agitata explebis! acerbas
 Stragibus edicent hæc saxa loquacia Strages
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

En Sol ætherei miseratus funera Regis,
 Obscura nitidam cecit ferrugine frontem;
 Æternam Terris minitatus fundere noctem;
 Passurusque simul diros ardere cometas;
 Scinduntur montes, franguntur marmora dantis
 Frigidiora animis, minus ac crudelia circumque
 Omnia dant gemitus morituro elementa Parentis
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XLV

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Illusio veritatis.

VNVS ad hæc ridet Populus Solymæus; & acres
 Verborum Stimulos, adigit; blasphemia nomen;
 Quale ferit, turpesque inimica intexit honores!
 Christe labor tibi qualis erat sufferre tuorum
 Infames voces, conuicia spicula lingue!
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos:
 Hiccine, Gens Solymæ, Doctor? nonne iste Magister
 Civibus optatus, Patriæque? & cuius ab ore
 Dulce diu pendere fuit? qui lumina Legi
 Reddidit obscure, nitidaque in luce locavit?

Nonne

Nonne triumphales per compita festa fragores
 Doctrina vouit Populus? duodennis honores in arce
 Nonne inter legis Doctores ille disertor
 Obtinuit spectante Polo? Solymaeque Templo,
 Templo Patris, sacra decorauit acumine lingua?
 Anne Puer placuit, tenera quia fulmina vocis
 Nondum terrebant vitiatas crimine gentes
 Et iuuenis nocuit? facili per inania salu
 Deseruisse crucempoterat, nisi meta laborum
 Humani generis foret illa, & pignus amoris.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

At frustra; intendunt odijs, verbisque malignis
 Aeternum maculant Diuini Regis honorem.
 Non tot criminibus sœdam Diomedis in aulam
 Inuebitur T. behanus atrox; non T. bessala tanto
 Dicitur insignis mirante venefica Mundo,
 Quot Christo obijciunt: sedisque per aera vocis
 Obluctantem animam, corpusque doloribus angunt.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XLVI.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

A Eterna Iudæ, & alterius ex Latronibus damnatio.

Ille tamen gemit aternis damnata suorum
 Membra, animasq; rogis. Amor est qui affligit, Amoris
 Ire timor solitus, dolor ire pedissequus, angit
 Ille Deum humani sceleris sub mole, dolor quo
 Damnatae prolis Divinum beu! torquet Amantem.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Indoluit Christus scelerati ad funera Iudæ.
 Proditor ille, truci dedit impia colla capistro,
 Consciuitque sibi mortem crudelis, utrumque
 Nouit, & indoluit Iesus, gemuitque latronem
 Tartareis ululantem undis, timuitque Nepotum
 Crimina tanareis nimium iam debita Regnis.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Proh quam mitis amor! patiens mortalis in usum.
 Expedit hæc Christus: sed parce piissime Iesu
 Parce tuas lachrymas, & sletus perdere sacros.
 Ille tibi mortem numerosam, & crimine, & auro
 Intulit; hic seuis insultat in arbore verbi.

Ledit

Ledit uterque, fremit, torques sera fulmina uterque,
 Quorsum amor, & singultantis suspiria cordis?
 Hos tamen esse sui pretium testatur amoris:
 Hos gemit amissos, nihil & iunisse cruoris
 Diuini pondus, labor est immanis Amori.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XLVII.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Ex doloribus Sanctissimæ Virginis

A Hæ qualem nunc Virgo gemit te Nate, cruentas
 Effundentem hyemes, sterilem dum flumine largo
 Vincis humum, & nimio inuoluis sub sanguine collem!
 Hicne ait Natus meus? hic mea vita, meum cor?
 Quem gelidum seui gremio, dum multus Orion
 Incumbit terris, duro quem gramine mersum,
 Spirantemque leues somnos, primasque trahentem
 Ore auras, rigidi seruauit munere recti?
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Tu Matrem lenire frequens, cum lata sereno
 Gaudia ridebant vultu, placidusque natabat

Fronce decor, dum Nate iunq mea brachia pondus tibi.
 Dulce grauat, nostrumque rudi sub murem nomen
 Frangis, & audite properas seruire Parenti:
 At mihi nunc superest mæror, nunc lumina tristes
 Eliquat in lachrymas: beu te iam flumine rubro
 Largius undantem cerno, crinesque maligno
 Germine concretos, & persulcata flagellis
 Corpora, quam longum hostiles experta lacertos.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Sic gemit alma Parens, & singultantia verba
 Longius ire vetat plenus dolor. Hic tibi grandis
 Christe labor, iuuat immensum sufferre dolorem
 Virginis, hinc proprios materno fonte labores
 Diue rigas, pondusque auges, quo sarcina tandem
 Languentes artus, languentiaque ora resoluat.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XLVIII

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Solitudo in Cruce.

Forte tamen solamen erit pia turba suorum,
 Qui modo singultu, mox & labentia tarde
 Tempora plorando fallant: sed nulla dolores
 Causa leuat, lenitue quies: languentia Matri
 Lumina conuertat & mœror detorquet ab illa.
 Hostiles cernat turmas & videt horrida ceci
 Instrumenta animi: Socios vidisse iuuaret;
 Sed fugere: suis tantum sociatus ab umbris
 Christus, vicina proludit imagine mortis.
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos:
 Diue meos fletus rorantiaque ora benigno
 Sidere cerne: meis responset vocibus Echo
 Flebilis, atque tuis agitetur nœnia somnis.
 Dum Patrem exorat Natus, queriturque relictus,
 Cur ita clamat & Amat. Bone Iesu iniustus amor est
 Hic furor. Vror ait, tanto quid restat Amori?
 Vsque Mori. Ergo noster amor tibi funus? Hic Vnus?
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Colles, umbrosi colles, quos horrida circum
 Nubila funereis terrent obducta fauillis,
 Exululate simul, mestoque per aera planctu
 Succussæ regemant valles: quo mitis, & ardens
 Saltem inter lapides pietatem inuisat Iesus:
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

XLIX.

CHRISTI SERVATORIS LABOR

Felle, acetoque potatur.

INterea sitit altus Amor: curritque cruentus
 Miles, arundineo potum cratere ministrat.
 Nectareos huc Hybla suos ferat vda liquores,
 Cæcropiasque ferat volucres huc dulcis Hymettus,
 Quo pia diuinis dent vestigia labris:
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Impius at Populus Solymæ miratus hiantem,
 Arentemque siti Christum, fera fella, & acetum
 Suppeditat calamo, zurgentiaque ora veneno
 Implet auernali: sic est: sitiebat Iesus
 Sed siti illa animis, non explebatur ab undis.
 Isacides, animos calamo leuiore ministrant.

Felle

Felle venenatos, & aceto criminis acres
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Sed iuuat epoto per pocula dira veneno
Consuluisse siti; mutabunt monstra figuras.
Tacta labris: sacro exuget fera spongia ab ore
Cæli delicias, nectarque nitentis Olympi.

Heu quales fert liuor aquas! quæ semina mortis
Ebibit heu! vitæ, furijs præstantibus Author!

Hæcine vina tuis sponsalibus impia proles
Miscuit? has Pharium littus fugientibus undas.

Ire dedit? similes forsan fera turba bibistis?
O lachrymis si fella meis, si triste venenum

Misceret mæror! mæstus quo lumine utroque
Ire liquor posset, mæstoque è pectore voces.

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

L: & Vltimus:

CHRISTI SERVATORIS LABOR.

EXPIRATIO.

EXVE purpureum stygijs Hyperiona flammis
Incestata dies, & toto squalida Cælo
Nubila protendens, caligantesque fauillas,

Horrendum testare nefas, & seu Tonantis
 Funera centenos nimium lugenda per annos
 Huc Superi vestros fletus, agrumque dolorem
 Exercete oculis, summi dum pallida Regis
 Ora cadunt, iamque in mortem ceruice ruenti
 Impia languentes oculos in funera claudunt
 Heu! moriente Deo; Eheu! emoriente Tonante;
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Ergone tam dirum caeco Styx inuida fundo
 Ausa nefas? potuit tantos armare furores
 Humenidum iurata Cohors? manibusque cruentis
 Ire Deum contra, & totis seuire Ceraslis?
 Heu! moriente Deo Eheu! emoriente Tonante;
 Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

Quin ecce (infandum scelus) exitiale frementes
 Proiecere Deum Isacide, sanctumque cruorem
 Calcarunt, odere nouæ promissa quietis
 Fœdera, & Æterni Regnum dotale Parentis.
 En ruit arrecta constructus cuspide miles
 In latus, & iuuat immani præcordia ferro
 Implere, & summas scrutari in pectore fibras;
 Scinditur, ac toto sumat de vulnere sanguis,
 Mollè rigans artus, tepidumque bastile, sub altum
 It pectus, donec sub vitæ arcana sepultum.
 Exijt, & crudo didicit mitescere ferro
 Heu! moriente Deo; Eheu! emoriente Tonante;

Fun-

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

*Ecquis erit nostris lachrymis modus? excute magnas
Terra sinus, furiasque truces tu debita cedes, rogi,
Obrue, & insanos expirent nigra tumulus
Tartara, quos dubio formidet cardine Caelum
Heu! moriente Deo; Eheu! moriente Tonante;*

Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.

*Iamque tibi Sol, alma diem nox obuia totisq; subit
Eripiat Terris, piceaque in nube serenum
Inuoluat. Tuque vltices funesta per umbras
Desine fraternos imitari lumine vultus
Prodigiale rubens, sed pallida funere tanto
Merge profanatum tenebris horrentibus Orbem.
Heu! moriente Deo; Eheu! moriente Tonante;
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Heu, quo me Tellus gremio, quo littora portu
Accipient, Summi videam ne fata Parentis?*

*At vidisse iuuat. Viden ut suspensa labanti
Corpore membra cadunt? senis infixaque clauis
Dextra gemit? fundunt diademata dira cruorem,
Fundit ubique latus, currit cum sanguine lympba.
Heu! moriente Deo; Eheu! moriente Tonante;
Fundite perpetuos mea lumina, fundite riuos.*

*Diue meas lachrymas, madidos & fletibus artus
Cerue meos, dum mœsta tuis mea lumina rinis
Fontibus assiduïs, tristisque liquore parentant*

Heu!

*Heu! fletus renouate Poli, Aligerumque Phalanges
 Vosque sub æthereâ rutilantes arce fauilla
 Grande decus Cæli, luceſque micantis Olympi,
 Condite funeſto tectum velamine lumen,
 Triftis & æthereum ferrugo mordeat aurum.
 Heu! moriente Patre; heu! viſe moriente Magiſtros
 Fundite ſanguineos mea lumina, fundite riuos.*

F I N I S.

Ad laudem, & Gloriam Omnipotentis Dei, Beatiffimæque
 Virginis Mariæ.

